

Historisch-kritische analyse van “Paradise Now” (2005)

0. Inleiding

Jullie bekeken na de lessenreeks over de Israëliisch-Palestijnse kwestie de film “Paradise Now” (2005). In deze opdracht analyseren we de filmische, symbolische en narratieve laag van de film.

1. Analyse van de filmische laag

De film werd geproduceerd tijdens de tweede intifada en gaat over één van de vele zelfmoordaanslagen die in die periode gepland werden. Vanaf deze periode werd de bewegingsvrijheid van de Palestijnen in de Westelijke Jordaanoever verder ingeperkt. Hoe probeert de regisseur dit duidelijk te maken? Verwijs naar minstens twee scènes. [Tip: in het eerste deel van de film]

.....
.....
.....

Deze beperking van de bewegingsvrijheid zorgt ook voor economische malaise, werkloosheid, armoede, enzovoort. Noem enkele manieren waarop dit visueel geïllustreerd wordt in de film.

.....
.....
.....

In de film wordt nooit vermeld welke verzetsgroep/terreurgroep Saïd en Khaled rekruteert. Waarom zou de regisseur ervoor kiezen dit niet te expliciteren?

.....
.....
.....

Herbekijk de scène waarin de hoofdpersonages een propagandafilmje opnemen [27:10-30:15]. Op de achtergrond zie je een spandoek van de fictieve organisatie waar ze deel van

uitmaken. Daar staan twee dingen in het Arabisch op: enerzijds de naam van de organisatie, “Brigade voor bevrijding en verzet”, en anderzijds de slogan “Revolutie tot de overwinning”. Naar welke twee Palestijnse organisaties wordt hiermee verwezen? Gebruik hiervoor je cursus.

.....
.....
.....

Verder vind je in het spandoek én in een kledingstuk van één van de aanwezigen nog een verwijzing naar één van deze twee groeperingen. Wat is deze verwijzing?

.....
.....
.....

In de laatste scène wordt langzaam ingezoomd op Saïd. De explosie wordt echter niet getoond. Waarom zou de regisseur ervoor kiezen om dit niet te tonen?

.....

2. Analyse van de symbolische laag

Er bestaat niet zoiets als “het Israëliësch perspectief” of “het Palestijns perspectief”. Aan beide kanten bestaan verschillende visies op de geschiedenis van het conflict en verschillende visies over hoe het nu verder moet. Dat komt in de film ook aan bod. Bekijk de volgende twee scènes en beantwoord de vragen.

Scène 1 [40:13 – 42:30]

- Hoe staan Saïd en Khaled op dit moment tegenover het gebruik van geweld?
- Wie is vastberaden, wie niet?

.....
.....
.....

Scène 2 [1:17:19 – 1:21:10]

- Hoe staan Saïd en Khaled op dit moment tegenover het gebruik van geweld?
- Wie is vastberaden, wie niet?

.....

.....

.....

Er is dus een wijziging gebeurd in hun mening. We bekijken eerst Khaled's transformatie en daarna Saïd's transformatie.

Khaled's transformatie:

- Waardoor denk je dat Khaled van mening veranderd? In welke scène?
- Hoe verdedigt Khaled in deze scène zijn oorspronkelijke mening? Welk tegenargument wordt aangewend om hem te overtuigen?
- Waaraan zie je dat Khaled van mening veranderd?

.....

.....

.....

.....

Saïd's transformatie:

- Waardoor verandert Saïd van mening? Bekijk hiervoor eerst scène [21:10 – 23:00], daarna scène [1:04:35-1:06:00], en ten slotte scène [1:12:19 – 1:15:30]
- Welke persoonlijke reden onthult Saïd voor zijn deelname aan de zelfmoordaanslag? Wat heeft Suha hiermee te maken?
- Op welke plek, denk je, verandert Saïd uiteindelijk van mening? Waarom op die plek?

.....

.....

.....

.....

De film veroorzaakte veel ophef. Een veelgehoorde kritiek was dat het verkeerd is om het perspectief van terroristen te tonen. Er werd een petitie georganiseerd om de nominatie van de film voor de Academy Awards te verhinderen.¹ Demonstranten stonden voor bioscopen met spandoeken waarop stond: ‘Wilt u voor zeven euro een moord op een jood bekijken?’² Gelijkaardig protest was er dit jaar rond de documentaire “Dugma: The Button”, die twee leden van al-Nusra volgt in de laatste weken voor de zelfmoordaanslag die ze gepland hebben. Kun je je vinden in dit protest?

.....
.....
.....

De regisseur, Hany Abu-Ahad, argumenteerde in een reactie dat de film helpt om “te begrijpen zonder goed te spreken”.³ Ga je hiermee akkoord? Vond je dat de film de daden van de protagonisten goedspreekt, bekritiseert, of gewoon toont zonder een oordeel te vellen?

.....
.....
.....

Als Saïd en Khaled twee verschillende Palestijnse perspectieven symboliseren, voor wie staat Suha dan symbool? Tip: Herbekijk de openingsscène (00:21 - 1:49) en de scène (04:19 – 05:13).

.....
.....
.....

3. Analyse van de narratieve laag

Je zou kunnen stellen dat de film uit vier delen bestaat. Vat kernachtig samen waar elk deel over gaat.

Deel 1 [begin – 11:30]

.....

Deel 2 [11:30 – 44:30]

.....

Deel 3 [44:30 – 1:10:00]

.....

---

¹ Zie: <http://www.israpost.com/Community/articles/iPhone_Show.php?articleID=7615>.

² Zie: <<https://www.ipg.ugent.be/nl/film-en-geschiedenis/filmbespreking/paradise-now>>

³ B. R. Rich, “Bomb Culture”, in: *Sight & Sound*, p. 28.

.....

Een veelgebruikte filmtechniek is het spelen met de verwachtingen van de kijker. Wanneer we een film bekijken, gaan we snel op zoek naar een personage waar we ons mee kunnen identificeren. Een regisseur kan dan de kijker aan het denken zetten door plots een personage waar we ons mee identificeren dingen te laten doen waar we niet mee geneigd zijn akkoord te gaan. Ook in deze film gebeurt dat. Hoe speelt de regisseur in deze film met de verwachtingen van de kijker? [Tip: het betreft iets waar we reeds in het deel over de symbolische laag op ingegaan zijn].

.....

.....

.....

.....

Ook in een historische film komen soms elementen voor die verzonnen zijn. We noemen dit “uitvindingen”. Soms kiest een regisseur voor een uitvinding simpelweg omdat onze kennis over een bepaalde historische gebeurtenis niet volledig is. Denk maar aan een gesprek tussen twee personen in een film over het Romeinse rijk. Maar soms kiest een regisseur ook voor een “uitvinding” omdat het zijn verhaal help te vertellen.

Bekijk het volgende fragment [36:10 – 37:50]. Jamel, de mede-organisator van de aanslag, vertelt Saïd en Khaled dat de bomvesten van een “nieuw” design zijn: ze kunnen door niemand uitgedaan worden zonder te exploderen, behalve door zij die de vest hebben aangebracht. Dit is zo’n “uitvinding”. Maar waarom zou de regisseur dit element hebben toegevoegd aan de film? Welk effect wenst hij zo te bereiken, denk je?

.....

.....

.....

.....

Een andere uitvinding vinden we terug iets eerder in de film [12:45 – 17:40]. Nadat Jamel aan Saïd onthult dat hij en Khaled geselecteerd zijn om een aanslag te plegen, voegt hij eraan toe dat hij bij Saïd zal blijven tot hij vanuit Nablus zal vertrekken. Jamel zal zelf blijven slapen in het huis van Saïd. Dit is uiteraard ook fictie. Waarom is dit onrealistisch, en waarom koos de regisseur om deze uitvinding in de film te brengen?

.....

.....

.....

.....